

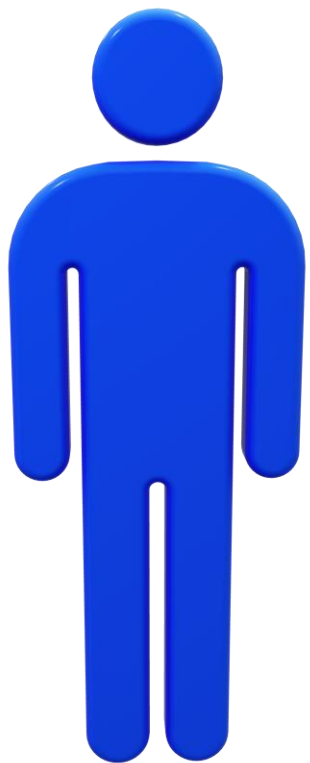
Govorne kompetencije u nastavi na daljinu

dr. sc. Siniša Kovačić, v. pred.

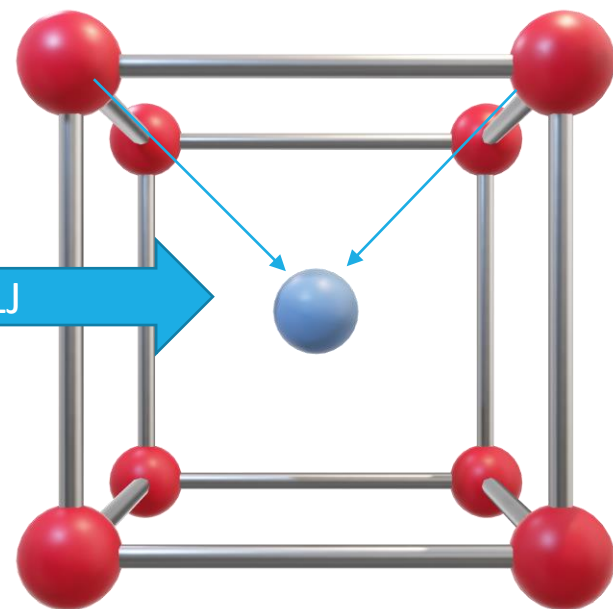
PROMJENA KOMUNIKACIJSKOG KANALA

NOVI KOMUNIKACIJSKI KANAL

PRIMATELJ

USPJEH KOMUNIKACIJE

Mjesto
predavanja

Doba dana

Broj i redoslijed
predavača

Pomoćni mediji

KOMUNIKACIJSKE KOMPETENCIJE - VJEŠTINE

GOVORENJA

SLUŠANJA

UVJERAVANJA

IVO ŠKARIĆ

«Neka govornik umjesto u slova gleda ljudima u oči, umjesto gledanja redaka neka sluša vrijeme, umjesto slika riječi neka vidi misli!»

«Uvjeriti druge možemo samo u ono u što sami vjerujemo, objasniti možemo samo ono što je i nama jasno, dokazati samo ono što je istinito i sažeto(...)»

ARISTOTELOVO UČENJE

etos kao govornička
dimenzija

patoš kao slušateljska
dimenzija

logos kao jezična dimenzija

11. GOVORNIH KOMPETENCIJA

11. GOVORNIH KOMPETENCIJA

PRIKLADNI
VOKALNI IZRAZI

NEVERBALNA
KOMUNIKACIJA

KRITIČKO
PROMIŠLJANJE

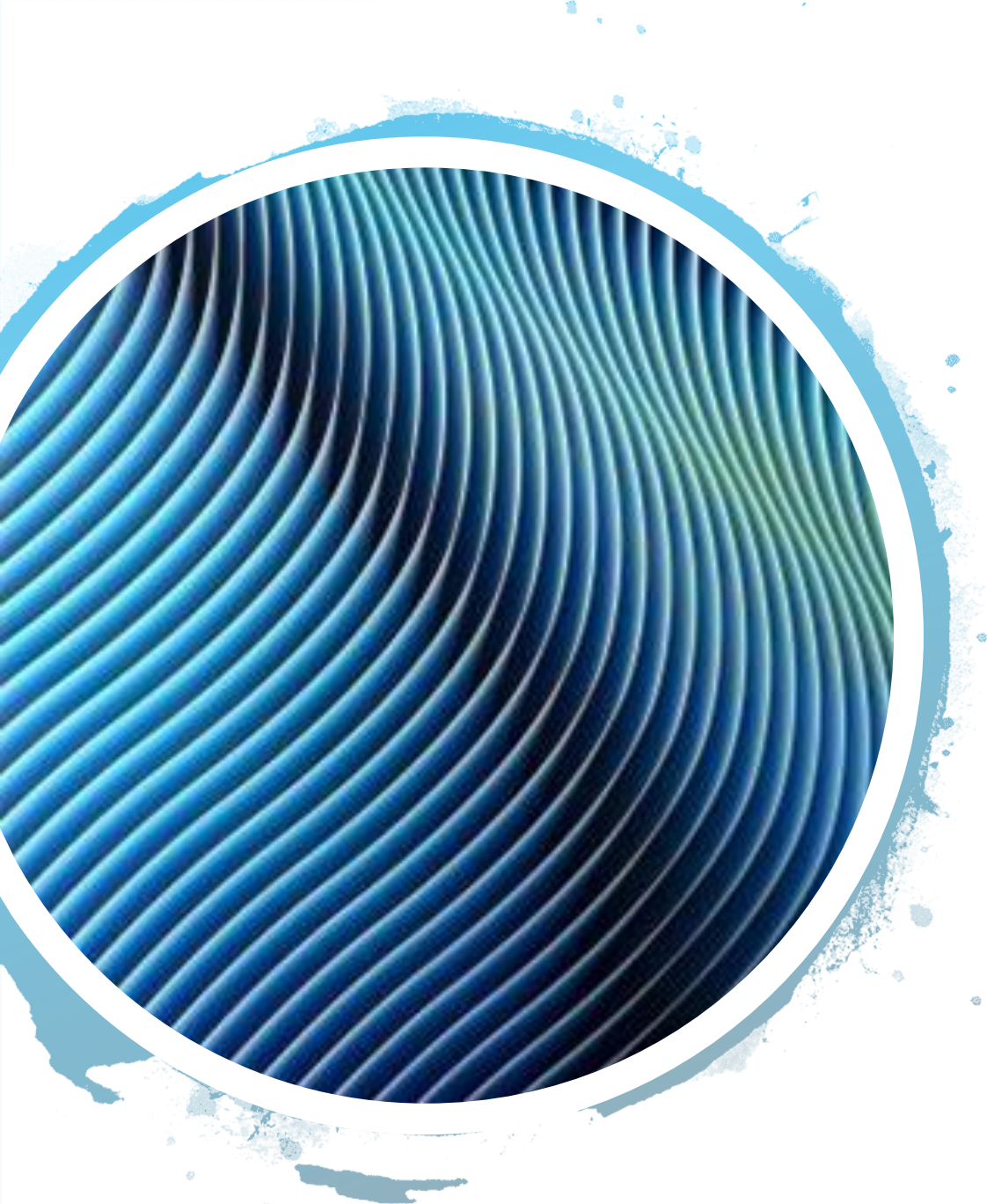
VIZUALNA
POMAGALA

KOMPETENTNOST

POIMANJE GOVORNIŠTVA

- **ANTIČKO**
- 'Glumcem se rađa, govornikom postaje' (Kvintilijan)

- **SUVREMENO**
- 'Nastava nije monolog s kojega se ne smije skrenuti, već razgovor' (Varošanec-Škarić)

CICERONOVÍ CILJEVI
GOVORNIČKOG UMIJEĆA

delectare (zabaviti)

movere (ganuti)

docere (poučiti)

DUHOVNE OSOBINE

Svaki se čovjek može lakše izboriti sa svojim fizičkim osobinama, nego sa svojim intelektualnim i duhovnim svojstvima

Za Aristotela su bile najvažnije osobine:

znanje (sophia), **inteligencija** (synesis) i **praktična mudrost** (phorenesis)

Stari pisci uz to dodaju i **duhovne, etičke i moralne karakteristike**: opreznost, čestitost, dobronamjernost, skromnost, pristojnost, obazrivost. Posebno ističemo tri osobine: **uvjerljivost, samouvjerenost i sugestivnost**.

SUGESTIVNOST – GOVOR IZ SRCA

- Lako reći, a teško postići
- I najbolji sadržaj, izgovoren bez emocija, osuđen je na neuspjeh
- Bitan 'rad očiju', mimika lica, pokreti ruku, govor tijela

Odnos retorike i govorništva

1

Retorika predstavlja teoriju, skup pravila o lijepom govoru, a **govorništvo** praksu u kojoj se ta pravila primjenjuju

2

Retorika i govorništvo su **dva lica jedne medalje**

3

Govorništvo **nije običan govor**, mudre misli oduzimaju dah, potiču pravdu

KONTROLIRATI GOVORNI IZRIČAJ

Jačina
glasa

Artikulacija

Tempo

Disanje

Intonacija

Dikcija

VJEŽBA – TEMELJ USPJEHA

Bez vježbe najtalentiraniji
govornici neće dati dobre
rezultate, a prosječno
nadareni govornik vježbom
može mnogo postići

Samo praksa i vježba mogu
razvijati govorničku
spособnost

Tolstoj: „Talent se ne smije
zapustiti jer kad je i najveći,
gubi se u neradu.”

VOKALNA EKSPRESIJA

Glas je prednost, ali i hendikep, mogu biti genetski faktori

Mora se raditi na poboljšanju glasa, dobar glas nije dovoljan

Artikulacija - način izgovora glasova, pravilno disanje

Govorne mane, mucanje, č, ć, mogu dekoncentrirati

Nekad su pogreške plod nemara, ne otvaramo usta dovoljno, „mrmljamo“

Akcent - naglasak je bitan (Hrvatski jezični portal)

VOKALNA EKSPRESIJA

Pauza u govoru je dobro sredstvo naglašavanja važnog

Dobra pauza može biti efektivnija od bilo koje riječi

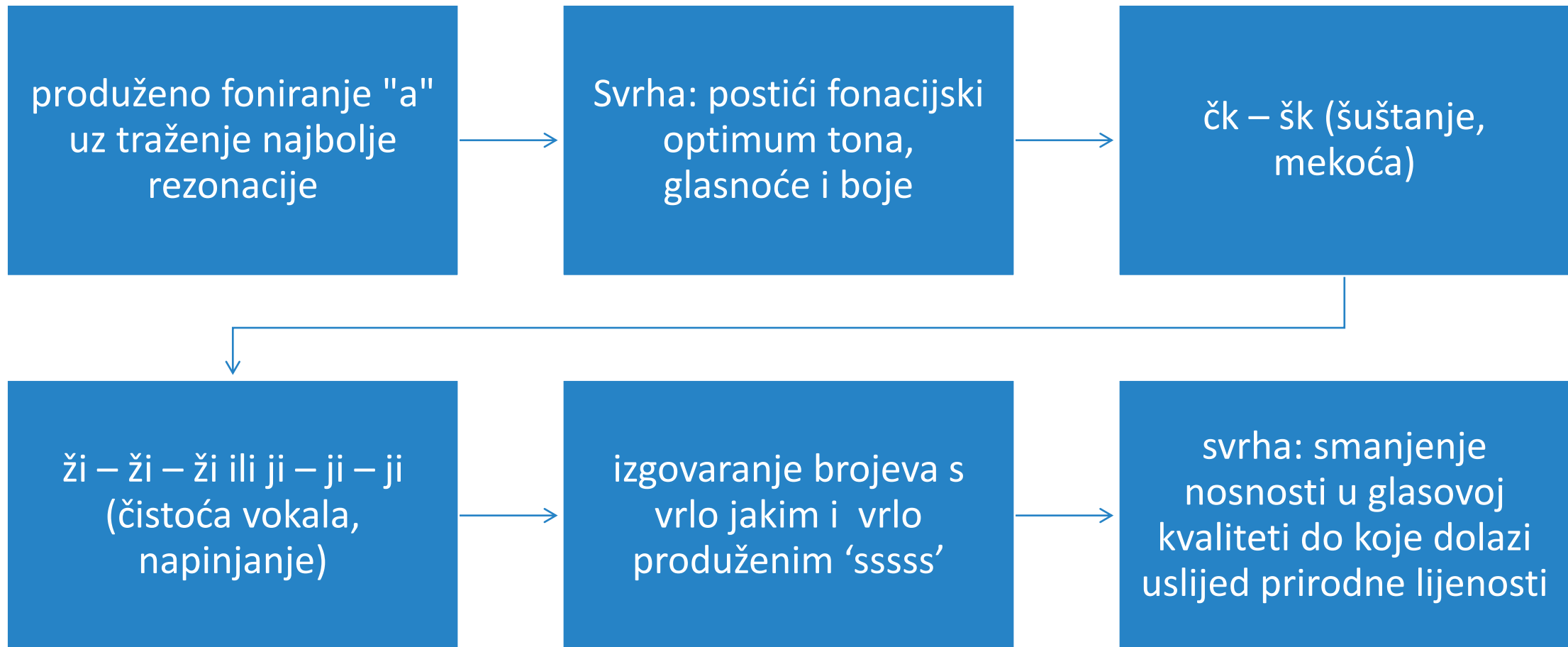

Pauza povećava pozornost slušatelja, a koristi i samom govorniku, skriva uzbuđenje, tremu

Previše pauza nije dobro, komunikacija monotona

VJEŽBE ZA GLAS I IZGOVOR

PREPORUKA

- prof. dr. Gordana Varošaneć-Škarić: „Fonetska njega glasa i izgovora”
- objavljena – svibanj 2020.
- izdanje Filozofskog fakulteta u Zagrebu u otvorenom pristupu

Hvala na pozornosti